

Marek Jelonek, Grzegorz Zygmunt

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROJEKTU „PRZYWRÓCENIE DROŻNOŚCI KORYTARZA EKOLOGICZNEGO DOLINY RZEKI BIAŁA TARNOWSKA”

“Restoring connectivity of the ecological corridor of the Biała Tarnowska River valley” – project implementation report

ABSTRAKT: Mając na celu poprawę stanu ekologicznego wód płynących dorzecza Górnej Wisły, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie zrealizował w zlewni Białej Tarnowskiej projekt pn. „Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego doliny rzeki Biała Tarnowska”. W latach 2010-2014 zlikwidowano cztery bariery migracyjne (w Pleśnej, Grybowie, Ciężkowicach i Kąclowej) oraz przygotowano projekty udroźnienia kolejnych 15 budowli hydrotechnicznych. Wyznaczono korytarz swobodnej migracji rzeki, co w przyszłości pozwoli na zwiększenie retencji korytowej wód wezbraniowych, ograniczy erozję wgłębną i przyczyni się do odtworzenia siedlisk rzecznych związanych z kamieńcami. Zainicjowano działania mające na celu przywrócenie na ponad 20 ha obszarze pierwotnych siedlisk nadrzecznych (zarośli, lasów łęgowych). Odtworzono łączność populacji i ciągłość występowania cennych przyrodniczo i ważnych dla funkcjonowania doliny Białej Tarnowskiej gatunków zwierząt – kumaka górskiego i skójki gruboskorupowej. Rozpoczęto reintrodukcję łososia, w ramach której przeprowadzono inwentaryzację potencjalnych miejsc zarybień i wpuszczono do Białej i jej dopływów 200 tys. sztuk wylęgu niezerującego. Dodatkowo zakupiono z wylęgarni Żeimena w dorzeczu Niemna (Litwa) materiał na stado tarłowe łososia składające się z 300 osobników. Ryby obecnie znajdują się w Gospodarstwie Rybackim RZGW w Świnnej Porębie i zostaną wykorzystane do produkcji materiału zarybieniowego.

SŁOWA KLUCZOWE: Biała Tarnowska, korytarz ekologiczny, przeplawki dla ryb, korytarz swobodnej migracji rzeki, migracje, siedliska przyrodnicze, 91E0, 3220, 3230, *Unio crassus*, *Bombina variegata*, *Salmo salar*

ABSTRACT: Aiming at the improvement of ecological status of water courses in the upper Vistula river basin, the Regional Water Management Authority in Kraków (RZGW) implemented the project entitled “Restoring connectivity of the ecological corridor of the Biała Tarnowska River valley”. Four migration barriers were removed (in Pleśna, Grybów, Ciężkowice and Kąclowa) and projects for removing impoundments on further 15 objects were prepared in 2010-2014. River channel migration zone was delimited in order to increase channel retention in high-flow events, limit bed erosion and contribute to restoration of riverine habitats associated with gravel beds. Activities were initiated to restore over 20 ha of natural riparian habitats (alluvial forests and shrubs). Population integrity and connection between sites were restored for the Yellow-bellied Toad and the Thick-shelled River Mussel – vulnerable species important for the functioning of the Biała Tarnowska River valley. Reintroduction of the Atlantic Salmon was initiated by selecting potential stocking sites and stocking Biała and its tributaries with 200 thousand individuals of salmon alevin. Additionally, 300 individuals for a spawning shoal were bought from Żeimena hatchery in the Neman river basin (Lithuania). The fish, kept at the RZGW fish hatchery in Świnna Poręba, will be used for the production of stocking material.

KEY WORDS: Biała Tarnowska River, ecological corridor, fish passes, river channel migration zone, migrations, natural habitats, 91E0, 3220, 3230, *Unio crassus*, *Bombina variegata*, *Salmo salar*